

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

ตอนที่ 1 บริบทการบริหารจัดการของผู้นำชุมชน ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนที่เอื้อต่อการฟื้นฟู และเฝ้าระวังปัญหาอุทกภัยตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 3 ผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนที่เอื้อต่อการฟื้นฟู และเฝ้าระวังปัญหาอุทกภัย ในเขตตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ตอนที่ 1 บริบทการบริหารจัดการของผู้นำชุมชน ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ชุมชนตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นชุมชนเก่าแก่ บรรพบุรุษดั้งเดิมอพยพมาจากอาณาจักรโยนกเชียงแสนจึงมีวัฒนธรรมวิถีการดำรงชีวิตตามแบบฉบับของวัฒนธรรมล้านนาทั้งสภาพบ้านเรือน ภาษาพูด การแต่งกาย อาหารการกิน ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ พื้นที่เขตตำบลแม่พูล ปัจจุบันแต่เดิมนั้นมี 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่พูล ซึ่งมีอาณาเขตตั้งแต่บ้านแม่พูลขึ้นไปจนถึงน้ำตกแม่พูล (หมู่บ้าน หมู่ที่ 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11 ในปัจจุบัน) โดยมีขุนแม่พูล พูลปรกรณ์เป็นกำนัน ตำบลพันแหวนมีอาณาเขตบริเวณบ้านนาปอย ตั้งแต่สะพานที่เป็นรอยต่อตำบลฝายหลวงถึงบ้านดินศาล โดยมีลำคลองแม่พร่องกันเขตแดน (หมู่ที่ 1 ปัจจุบัน)และตำบลห้วยไต้ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลพันแหวน ตั้งแต่บ้านด่านห้วยไต้ บ้านห้วยไต้ไปจนถึง บ้านผามูบ (หมู่ที่ 6, 7, 8 ปัจจุบัน) โดยมีขุนห้วยไต้ หัตถวิทย์เป็นกำนัน ต่อมาราวปีพ.ศ. 2500 นายบันลือ น้อยมณี นายอำเภอลับแลได้รวบรวมสามตำบลเข้าด้วยกันเรียกว่าตำบลแม่พูล และแบ่งเขตการปกครองตามระบบการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 11 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านแสนสิทธิ

หมู่ที่ 2 บ้านไร่

หมู่ที่ 3 บ้านแม่พูล

- หมู่ที่ 4 บ้านต้นเกลือ
- หมู่ที่ 5 บ้านปากท่า
- หมู่ที่ 6 บ้านด่านห้วยไต้
- หมู่ที่ 7 บ้านผามูบ
- หมู่ที่ 8 บ้านห้วยไต้
- หมู่ที่ 9 บ้านต้นงั่ว
- หมู่ที่ 10 บ้านห้วยโป่ง
- หมู่ที่ 11 บ้านมหาราช

พื้นที่ตำบลแม่พูลยังแบ่งการบริหารจัดการเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การบริหารจัดการแบบเทศบาล คือ เทศบาลตำบลห้วยดง ประกอบด้วย พื้นที่หมู่ที่ 1 และพื้นที่บางส่วนของหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 8 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 10 และการบริหารจัดการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูล ประกอบด้วย พื้นที่หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 11 และบางส่วนของพื้นที่หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 8 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 10 ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรทำสวนทุเรียน กล้วยไม้ ลองกอง กาแฟ มังคุด เงาะ บางส่วน ทำนา ค้าขาย ทำไม้กวาดแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น ทำทุเรียนกวน ทุเรียนทอด และบริการการท่องเที่ยว ตำบลแม่พูลได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากเหตุการณ์อุทกภัยโคลนถล่มในปี 2549 ชุมชนจึงจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูและเฝ้าระวังภัยโดยภาพรวมของการบริหารจัดการของผู้นำชุมชน พบว่า ผู้นำที่บริหารจัดการหมู่บ้านอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 45.45 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.36 และระดับที่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 18.18 นอกจากนี้ยังพบว่า ทุกหมู่บ้านมีความแตกต่างทางความคิด นำไปสู่การแตกแยกตามอำนาจเก่ากับอำนาจใหม่ บางหมู่บ้านทั้งสองกลุ่มทำงานร่วมกันไม่ได้ ขาดความร่วมมือกันในการขับเคลื่อนกิจกรรมของชุมชน แต่ส่วนใหญ่สามารถทำงานร่วมกันได้

ตอนที่ 2 รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการแก่ผู้นำชุมชนที่เอื้อต่อการฟื้นฟู และเฝ้าระวังปัญหาอุทกภัยตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

การนำเสนอผลการวิจัยตอนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลักษณะของการจัดการความรู้ของกลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มมิสเตอร์เตือนภัย มีการจัดการความรู้ ดังนี้
 1. ประชุมพบทบทวนสภาพการดำเนินงานที่ผ่านมาของกลุ่ม

1.1 ก่อนเกิดอุทกภัยปี 2549 กลุ่มมิสเตอร์เดือนภัยได้ผ่านการอบรมการทำงานมาแล้วแต่ขาดการดำเนินการอย่างจริงจัง เพราะทุกคนไม่เคยมีประสบการณ์ในชีวิตจริง สมาชิกกลุ่มมิสเตอร์ เดือนภัยและประชาชนชาวตำบลแม่พูลไม่เคยคิดว่าจะเกิดอุทกภัย จึงไม่ได้สนใจ ไม่ใส่ใจในการเฝ้าระวังเดือนภัยมีกรวยสำหรับการวัดปริมาณน้ำฝน ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ตกทั้งกลางวันกลางคืนจนปริมาณน้ำฝนเต็มกรวยจนล้นกรวย ไม่มีสมาชิกคนใดสนใจปริมาณน้ำฝน

1.2 หลังเกิดอุทกภัยปี 2549 กลุ่มมิสเตอร์เดือนภัยตื่นตัวในภารกิจหน้าที่กันมาก มีการจัดประชุมอบรมสัมมนาสมาชิกหมู่บ้านละ 10 คน สมาชิกแต่ละคนได้รับวิทยุสื่อสารหมู่บ้านที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่ หมู่ 4 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 7 หมู่ 8 และหมู่ 11 มีกรวยวัดปริมาณน้ำฝน 3 – 5 ตัว ส่วนหมู่อื่นๆ มีหมู่ละ 2 ตัว การเฝ้าระวังเดือนภัยดำเนินไปอย่างเป็นระบบ กล่าวคือการสื่อสารด้วยวิทยุสื่อสารมีแม่ข่ายใหญ่อยู่ที่หมู่ 8 แล้งโยงไปผู้วิทยุสื่อสารตัวใหญ่ที่บ้านผู้ใหญ่บ้านทั้ง 11 หมู่บ้าน และไปสู่สมาชิกเดือนภัยที่มีวิทยุสื่อสารหมู่บ้านละ 10 ตัว สำหรับการแจ้งข่าวสารและยังส่งข่าวทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน และมีสัญญาณจากไซเรนเดือนภัยอีกด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ท่านนั้น มีการบันทึกสถิติปริมาณน้ำฝนทุกครั้งที่มีฝนตกและแจ้งไปยังเครือข่ายสมาชิกเดือนภัย แล้วส่งข่าวสารไปตามลำดับ

2. จัดประชุมอบรมสัมมนา ผู้นำสมาชิกเดือนภัยได้เสนอให้มีการอบรมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับสมาชิกเดือนภัยคนเดิมจำนวน 110 คน และให้แต่ละหมู่บ้านคัดเลือกสมาชิกรุ่นใหม่เพิ่มอีกหมู่บ้านละ 10 คน เพราะเดิมมีหมู่บ้านละ 10 คน ผู้นำมีความเห็นว่ามีความน้อยไป ควรมีมากกว่านี้เพื่อความรวดเร็วในการสื่อสารแจ้งเดือนภัยให้ประชาชนในหมู่บ้านทราบอย่างรวดเร็ว ประชาชนจะได้สนใจสบายใจที่มีสมาชิกเดือนภัยกระจายอยู่ทั่วทุกชุมชนของหมู่บ้าน

3. สมาชิกที่ได้รับการอบรมสัมมนาทุกคน จำนวน 220 คน ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีเป็นมิสเตอร์เดือนภัยของตำบลแม่พูล ได้เรียนรู้การทำเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนอย่างง่าย และนำไปใช้ในหมู่บ้านของตนเอง บันทึกปริมาณน้ำฝนแล้วแจ้งไปยังวิทยุแม่ข่ายใหญ่ตามลำดับ

4. เสนอความต้องการวิทยุสื่อสารเพิ่มสำหรับมิสเตอร์เดือนภัยรุ่นใหม่ให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูล และเทศบาลตำบลห้วยผึ้งพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดซื้อหรือจัดหาเพิ่มเติม

5. บันทึกผลสำเร็จของการทำงานของสมาชิกมิสเตอร์เดือนภัย

2. เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 บ้านด่านห้วยไต้ และกลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียง บ้านห้วยไต้ หมู่ 8

แกนนำและสมาชิกของเครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 บ้านด่านห้วยไต้ และกลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียง บ้านห้วยไต้ หมู่ 8 ดำเนินการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่ม ดังนี้

1. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการ โดยทั้ง 2 กลุ่มต้องการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของตนเองหลังจากประสบกับความสูญเสียทรัพย์สิน พื้นที่ทำกินจากเหตุการณ์อุทกภัยปี 2549

2. ศึกษาดูงาน โดยผู้นำหรือแกนนำของทั้งสองกลุ่มได้ไปศึกษาดูงานที่ศูนย์วิจัยพืชสวนจังหวัดแพร่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจังหวัดแพร่ ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

3. ประชุมสรุปบทเรียนจากการศึกษาดูงานที่จังหวัดแพร่ โดยการบันทึกความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ

4. จัดการอบรมเรื่อง การบริหารจัดการกลุ่ม ให้แก่ผู้นำและสมาชิกโดยวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการและวิทยากรซึ่งประสบความสำเร็จสูงในการบริหารจัดการกลุ่ม และเครือข่าย นอกจากนี้ยังอบรมเรื่อง การเพาะเห็ด การทำบัญชีครัวเรือน เป็นต้น

5. กลุ่มจัดทำป้ายความรู้เกี่ยวกับกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมของกลุ่ม รายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม รายชื่อสมาชิก ระบบการบริหารจัดการ วัสดุอุปกรณ์ ขั้นตอนการทำงาน ผลงานของกลุ่ม

6. ดำเนินงาน หรือ ทำกิจกรรมของกลุ่มโดยการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นบันทึกผลงานที่ประสบความสำเร็จ และวางแผนการทำงานต่อไปข้างหน้า

6.1 เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 กิจกรรมที่กลุ่มดำเนินการ ได้แก่ ร้านขายข้าวสารเพาะเห็ด เผาถ่านด้วยเตาชีวะเตะ และการเลี้ยงปลา

6.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ 8 ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

7. มีการเรียนรู้ไม่สิ้นสุด

7.1 กิจกรรมร้านขายข้าวสาร คณะทำงานต้องคอยติดตามราคาข้าวสารในท้องตลาดทุกวัน เพื่อปรับราคาขายให้ถูกกว่าในท้องตลาด จัดซื้อข้าวคุณภาพดี ไม่มีการปลอมปนขายให้สมาชิกคณะทำงานต้องตื่นตัวติดตามศึกษาเรียนรู้ความเคลื่อนไหวของราคาข้าวทุกวัน สรุปบัญชีทุกวัน

7.2 กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไต้ กิจกรรมหลัก คือ การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ มีการทดลองทำปุ๋ยสูตรต่างๆ ด้วยส่วนผสมที่แตกต่างกัน มีการทดลองนำไปใช้ บักทึก ผลการทดลอง สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงของต้นพืชทดลอง นำตัวอย่างปุ๋ยไปวิเคราะห์เพื่อหาค่า N

P Kแกนนำของกลุ่ม กล่าวได้ว่า การทำปฎิบัติหมักชีวภาพมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ไม่มีที่สิ้นสุดของการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ย การใช้ปุ๋ย

8. มีการขยายผล

8.1 กลุ่มร้านขายข้าวสาร ได้เผยแพร่ผลงานให้แก่ประชาชนหมู่บ้านอื่นในตำบลแม่พูล และสร้างการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยไค้

8.2 กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไค้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน หมู่ 7 บ้านผามูบ ในการเป็นพี่เลี้ยงให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ผามูบเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มทั้งหมด ได้แก่ การรับสมัครสมาชิกค่าหุ้น การตั้งคณะกรรมการกลุ่ม สถานที่การจัดหาวัตถุดิบ การทำปุ๋ยหมัก การแบ่งขายให้สมาชิกและการขายให้บุคคลทั่วไป การบันทึกการทำงาน การจัดการให้มีความยั่งยืน การทำบัญชี ทำให้กลุ่มผามูบเรียนลัดจากแบบปฏิบัติที่ดีและนำไปดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จด้วยดี กลุ่มผามูบยังขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นๆ และสร้างการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน นักศึกษาทั่วไป

การดำเนินการบริหารจัดการกลุ่มของผู้นำหรือแกนนำกลุ่มโดยใช้เทคนิคการจัดการความรู้แบบชาวบ้าน ในการมุ่งมั่นพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มให้ประสบความสำเร็จได้ ผลงานตามที่มุ่งหวัง สามารถสรุปได้ว่าโดยภาพรวมกลุ่มมีสเตอร์เดือนกัญ เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 บ้านด่านห้วยไค้ กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียง หมู่ 8 บ้านห้วยไค้ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ 7 บ้านผามูบ มีรูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำกลุ่มดังนี้

1. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับศักยภาพการทำงานของกลุ่ม ปัญหาและความต้องการ
2. ศึกษาดูงาน และสรุปบทเรียน
3. อบรมเพิ่มพูนความรู้
4. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์งานของกลุ่ม
5. ปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมด้วยหลัก PDCA
6. บันทึกผลการทำงานทั้งผลงานที่สำเร็จ ปัญหา และแนวทางแก้ไข
7. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นทางการ และไม่เป็นการ
8. ศึกษา ทดลอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
9. เผยแพร่ขยายผล

ตอนที่ 3 ผลการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนที่เอื้อต่อการ

ฟื้นฟู และเฝ้าระวังปัญหาอุทกภัย ในเขตตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัด อุตรดิตถ์

ผลการวิจัยในตอนที 3 นี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการใช้รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการของผู้นำกลุ่มหรือผู้นำชุมชนที่ร่วมในกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. การเฝ้าระวังอุทกภัย

กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังอุทกภัย ได้แก่ กลุ่มมิสเตอร์เตือนภัย เดิมกลุ่มมิสเตอร์เตือนภัยมีสมาชิก จำนวน 110 คน โดยคัดเลือกมาจากประชาชนในหมู่บ้านทั้ง 11 หมู่บ้านๆ ละ 10 คน ผลการบริหารจัดการโดยใช้รูปแบบการจัดการความรู้ปรากฏผลดังนี้

- 1.1 มีการประเมินผลการทำงานของมิสเตอร์เตือนภัยในรอบปีที่ผ่านมา
- 1.2 จัดประชุมสัมมนาทบทวนความรู้ บทบาทหน้าที่มิสเตอร์เตือนภัย หมู่บ้านละ 10 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 110 คน
- 1.3 ผู้นำหมู่บ้านคัดเลือกตัวแทนหมู่บ้านๆ ละ 10 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 110 คน เพื่ออบรมหลักสูตรมิสเตอร์เตือนภัยรุ่นใหม่ โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่ามิสเตอร์เตือนภัยรุ่นใหม่ให้มีที่อยู่อาศัยกระจายไปทุกหย่อมของหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านอบอุ่นใจไม่วิตกกังวล ไม่หวาดผวา มีความมั่นใจในความปลอดภัย
- 1.4 จัดทำแผนที่หมู่บ้าน เพื่อวางแผนการเคลื่อนย้ายอพยพระบุ จุดปลอดภัย จุดเสี่ยงภัยของหมู่บ้าน และเผยแพร่ให้ประชาชนรับรู้
- 1.5 จัดทำเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนด้วยขวดลิตร
- 1.6 เสนอรายชื่อมิสเตอร์เตือนภัย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์แต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่เตือนภัยอย่างเป็นทางการ
- 1.7 เสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูล จัดหาหรือจัดซื้อวิทยุสื่อสารให้แก่มิสเตอร์เตือนภัยรุ่นใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูลได้ตั้งงบประมาณไว้ในระยะต่อมา
- 1.8 ปรับปรุงคุณภาพเสียงของหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านให้ได้ยินอย่างทั่วถึง
- 1.9 ภารกิจเดิมของมิสเตอร์เตือนภัย คือ การเฝ้าระวังเตือนภัยอุทกภัย แต่ในปัจจุบันได้ทำหน้าที่กว้างขวางขึ้น กล่าวคือ ได้ใช้ประโยชน์จากวิทยุสื่อสารในการแจ้งเตือนภัยอื่นๆ เหตุร้าย เหตุการณ์ และอุบัติเหตุต่างๆที่เกิดขึ้นใน

ชุมชน เช่น กรณีมีสตรีคลอดบุตรในห้องน้ำ อุบัติเหตุรถชน คนตกต้นไม้ เป็นต้น การใช้วิทยุสื่อสารสามารถแจ้งข่าวสารให้แก่ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถคลี่คลายสถานการณ์ แก้ไขปัญหา ดำเนินการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เดือดร้อน ได้ทันทั่วถึง ส่งผลให้มีสเตอร์เตือนภัยภาคภูมิใจในการทำงานร่วมกัน อันเป็นการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

2. การฟื้นฟูอาชีพและคุณภาพชีวิต

กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูอาชีพและคุณภาพชีวิต ได้แก่ เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 บ้านด่านห้วยใต้ กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียง หมู่ 8 บ้านห้วยใต้ และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่ 7 บ้านผามอบ

2.1 เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6

เครือข่ายกลุ่มอาชีพ หมู่ 6 หรือ เครือข่ายกองทุนพัฒนาอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงบ้านด่านห้วยใต้ ตำบลแม่พูล เป็นเครือข่ายที่ได้รับการคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อรับกองทุนในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายจากสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 200,000 บาท และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พูลสนับสนุนงบประมาณสมทบอีก 100,000 บาท ประธานกลุ่ม ได้แก่ นายนิยม สังข์มูล เลขานุการกลุ่ม ได้แก่ นายชาติ ปินจันทร์ เดิมเครือข่ายประกอบด้วยกลุ่มอาชีพ 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มเผาถ่าน กลุ่มเลี้ยงปลา กลุ่มเลี้ยงไก่และกลุ่มไม้กวาด มีสมาชิกทั้งหมด 130 คน ผลการจัดการความรู้ของเครือข่ายและกลุ่มทำให้กลุ่มมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ กลุ่มเผาถ่านหยุดกิจกรรมไปเพราะไม่มีไม้สำหรับเผาถ่าน เนื่องจากเศษไม้จากอุทกภัยนำไปใช้ประโยชน์หมดแล้ว แต่ก็มีสมาชิกบางคนนำเศษไม้จากสวนมาสะสมให้ได้พอแล้วจึงเผาไว้ใช้เอง กลุ่มไม้กวาดยังไม่มีดอกตองกง จึงยังไม่ได้ดำเนินการ แต่กลุ่มที่เกิดขึ้นใหม่ คือ กลุ่มขายข้าวสาร ผลการจัดการความรู้ในการขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มและเครือข่าย ทำให้กลุ่มมีผลงาน ดังนี้

กลุ่มเพาะเห็ด

เห็ดที่เพาะ คือ เห็ดขอนขาว การเพาะเห็ดขายในแต่ละครั้ง ได้กำไร ครั้งละ 9,600 บาท ขึ้นไป ขายให้แก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปในชุมชน ราคา กิโลกรัมละ 80 บาท การผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

กลุ่มเลี้ยงปลา

พันธุ์ปลาที่เลี้ยง คือ ปลานิลกับปลาตะเพียน จำนวน 2,500 ตัว ได้รับแจกมาจากประมงจังหวัดอุดรดิตถ์ เป็นปลากินพืชสมาชิกกลุ่มจัดเวรหมุนเวียนกันในการหาเศษพืชมา

ให้ปลากิน เช่นเศษผักกาดขาว ผักบุ้งที่แม่ค้าตัดทิ้ง เป็นอาหารที่ไม่ต้องลงทุน เริ่มเลี้ยงปลา มาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2550 มีกำหนดจับปลาในเดือนเมษายน 2551 ได้ปลาจำนวน 400 กิโลกรัม นำไปแบ่งให้สมาชิกทุกคน

กลุ่มเลี้ยงไก่

- มีแม่ไก่ 24 ตัว พ่อพันธุ์ 4 ตัว
- กลุ่มยังรับจับไก่และซื้อไก่ของชาวบ้านที่อาศัยหลับนอนตามคันไม้ สูงๆ ซึ่งเจ้าของไม่สะดวกในการจับ แล้วนำมาขายสู่ท้องตลาด มียอดขายไก่ 6,000 บาท
- การเลี้ยงไก่ ลงทุนสูง ผลผลิตไม่เป็นที่พอใจต่อมากลุ่มจึงหยุดเลี้ยง

กลุ่มขายข้าวสาร

เป็นกลุ่มที่โดดเด่นของเครือข่าย มีการนำเงินจากกองทุนไปลงทุน 30,000 บาทสมาชิกลงทุนครอบครัวละ 1 หุ่นๆละ 50 บาท เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม 2550 เปิดขายข้าวสารทุกวันให้แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป ตั้งแต่ 15.00 น. เป็นต้นไป เป็นข้าวคุณภาพดีไม่ปลอมปน ราคาถูกกว่าในท้องตลาด ชาวบ้านไม่ต้องเดินทางไกลทำให้เสียเวลาเสียน้ำมันเชื้อเพลิงรถ สิ้นปียังจะได้เงินปันผลกำไรอีกด้วย ยอดขายข้าวสารตั้งแต่เดือนธันวาคม 2550 ถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2551 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 567,768.00 บาท การปันผลกำไร สมาชิกกลุ่มตกลงกันว่าปันผลกำไรให้แก่สมาชิกโดยให้ผู้ลงทุน 40% สมาชิกที่ทำหน้าที่ขาย 25% สมาชิกผู้ซื้อ 25% และสำหรับกองกลาง 10%

ตารางที่ 2 แสดงยอดขายข้าวสารรายเดือน

เดือน	ยอดขาย (บาท)
ธ.ค. 50	37,847.00
ม.ค. 51	41,450.00
ก.พ. 51	41,524.00
มี.ค. 51	49,341.00
เม.ย. 51	89,733.00
พ.ค. 51	60,857.00
มิ.ย. 51	46,935.00
ก.ค. 51	35,158.00
ส.ค. 51	36,350.00
ก.ย. 51	31,976.00
ต.ค. 51	39,439.00

พ.ย. 51	20,867.00
ธ.ค. 51	36,291
รวมยอดขายทั้งหมด	567,768.00

2.2 กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไค้

กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไค้ มีสมาชิก 37 คน ประธานกลุ่ม ได้แก่ นายทวี เตชชัย เลขานุการกลุ่ม ได้แก่ นายสน แดงแม่พูล ครั้งแรกรวมกลุ่มกันลงทุนกันเอง โดยลงหุ้นทำปุ๋ยหมักชีวภาพ คนละ 300 บาท ต่อมาได้รับงบประมาณโครงการอยู่ดี มีสุข จำนวน 20,000 บาท มาเป็นทุนหมุนเวียนทำปุ๋ยหมักเดือนละ 1 ครั้ง ได้ปุ๋ยครั้งละ 8-10 ตัน แบ่งขายให้สมาชิกคนละเท่าๆกัน ราคา กิโลกรัมละ 1 บาท เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนซื้อวัสดุมาดำเนินการดำเนินการทำปุ๋ยมาได้ 15 ครั้ง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2551 ได้ปุ๋ยประมาณ 123 ตัน แบ่งขายให้สมาชิกในราคาถูก สมาชิกคนไหนจะนำไปขายต่อหรือจะนำไปใช้ในการบำรุงดินในพื้นที่อุทกภัยทั้งสวนผลไม้และพืชผักสวนครัว ทำให้สมาชิกลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมีบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยชีวภาพส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมไม่มีสารเคมีตกค้าง เกิดผลดีต่อระบบนิเวศ สิ่งสำคัญคือ คณะกรรมการและสมาชิกทำงานร่วมกัน ปรัชญาหรือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาความรู้ สร้างความรู้ จัดการความรู้ ในการบริหารงานของกลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไค้ถือเป็นกลุ่มที่มีการบริหารจัดการดีมาก เป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง สามารถเป็นต้นแบบให้แก่กลุ่มอื่นๆได้ กล่าวคือ กลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไค้ ได้รับเชิญให้เป็นพี่เลี้ยงในการทำปุ๋ยหมักให้แก่กลุ่มทำปุ๋ยหมักหมู่ที่ 7 ตำบลแม่พูล ผลการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียง บ้านห้วยไค้ ได้ผลงานดังแสดงในตารางที่..... ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลงานการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยไค้

ครั้งที่	ปริมาณปุ๋ยที่ผลิตได้ (ก.ก.)	ขายเกษตรนอกกลุ่ม (ก.ก.)	ส่วนแบ่งสมาชิกในกลุ่ม (คน)	ปริมาณที่สมาชิกได้รับ ก.ก/คน	จำนวนสมาชิกที่ทำ
1	550	-	550	25	22
2	5,200	-	5,200	200	26
3	5,800	-	6,670	230	29
4	7,600	200	6,800	200	34

5	10,500	4,350	4,350	150	29
6	9,275	825	8,525	275	31
7	9,800	330	8,100	300	27
8	10,257	957	9,300	300	31
9	11,272	1,672	9,600	300	32
10	9,892	992	9,600	300	32
11	12,500	2,900	9,600	300	32
12	12,480	1,320	10,500	300	35
13	12,524	3,200	8,100	300	27
14	10,690	3,520	7,200	300	24
15	11,730	-	12,690	470	27
รวม	123,330	20,266	107,185	3,650	-

2.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ผามูบ หมู่ 7

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ผามูบ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2551 โดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมพัฒนาที่ดินจังหวัดอุดรธานี และหมอดินตำบลมาเป็นผู้แนะนำ และสนับสนุนอุปกรณ์และกากน้ำตาล จากนั้นเดือนกุมภาพันธ์ เริ่มหาสมาชิกทำปุ๋ยหมักโดยกลุ่มได้เปิดรับสมัครสมาชิกเพิ่มจากเดิมซึ่งมีสมาชิกเพิ่ม 20 คน ในระยะแรกเริ่มเมื่อเปิดรับสมัครเพิ่ม ก็มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 30 คน ประธานกลุ่ม ได้แก่ นายสมคิด เชียงพันธ์ เลขานุการกลุ่ม ได้แก่ นายดำเนิน เชียงพันธ์ และเริ่มระดมเงินทุนโดยสมาชิกต้องลงหุ้นครั้งแรกคนละ 350 บาท รวมทุนครั้งแรก 10,500 บาท จากนั้นกลุ่มก็ดำเนินการหมักปุ๋ยชีวภาพมาตลอด โดยมีแกนนำกลุ่มวิสาหกิจเกษตรพอเพียงบ้านห้วยใต้ หมู่ 8 มาเป็นพี่เลี้ยง

ตารางที่ 4 แสดงผลงานการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตร

อินทรีย์พามูบ

ครั้งที่	ปริมาณปุ๋ยที่ได้ (ก.ก)	ขายเกษตรกรนอก กลุ่ม (ก.ก.)	ส่วนแบ่งสมาชิก ในกลุ่ม (คน)	ปริมาณที่สมาชิก ได้รับ ก.ก/คน	จำนวน สมาชิกที่ทำ
1	14,000	9,000	5,000	200	25
2	21,100	13,600	7,500	300	25
3	17,434	2,435	15,000	500	30
4	21,900	6,900	15,000	500	30
5	22,000	7,000	15,000	500	30
6	19,234	4,234	15,000	500	30
7	16,575	9,075	7,500	300	25
8	12,250	1,000	11,250	450	25
รวม	144,493	53,243	91,250	3,250	

ขายให้เกษตรกรนอกกลุ่ม 53,243 กิโลกรัมเป็นเงิน 159,729 บาท

ส่วนแบ่งสมาชิกรวม 91,250 กิโลกรัมเป็นเงิน 91,250 บาท

รวมเงิน 250,979 บาท